

Tilsynserklæring for skoleåret 2023/2024 for Odder Lille Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 727013	Skolens navn: Odder Lille Friskole

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Line Winther

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
26-09-2023	0. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Line Winther
26-09-2023	9. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Line Winther
26-09-2023	2. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Line Winther
26-09-2023	Alle klasser	Fællesmøde	Humanistiske fag	Line Winther
26-09-2023	6. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Line Winther
26-09-2023	7. klasse	Matematik	Naturfag	Line Winther
29-11-2023	6. klasse	Matematik	Naturfag	Line Winther
29-11-2023	5. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Line Winther
29-11-2023	6. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Line Winther
29-11-2023	8. klasse	Samfundsfag	Humanistiske fag	Line Winther
29-11-2023	5. klasse	Historie	Humanistiske fag	Line Winther
29-11-2023	6.-9. klasse	KIF (valgfag) - billedkunst	Praktiske/musiske fag	Line Winther
06-02-2024	6-7 klasse	Projekt	Praktiske/musiske	Line Winther

			fag	
06-02-2024	2.-3. klasse	Projekt	Humanistiske fag	Line Winther
06-02-2024	0.-1. klasse	Projekt	Naturfag	Line Winther
06-02-2024	4-5. klasse	Projekt	Humanistiske fag	Line Winther
22-02-2024	3. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Line Winther
22-02-2024	2. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Line Winther
22-02-2024	1. klasse	Natur/Teknik	Naturfag	Line Winther
22-02-2024	2. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Line Winther
22-02-2024	4. klasse	Natur/teknik	Naturfag	Line Winther
22-02-2024	0. klasse	Matematik	Naturfag	Line Winther
11-04-2024	4. klasse	Idræt	Praktiske/musiske fag	Line Winther
11-04-2024	6. klasse	Historie	Humanistiske fag	Line Winther
11-04-2024	7. klasse	Geografi	Naturfag	Line Winther
11-04-2024	8. klasse	Rejsesnak	Humanistiske fag	Line Winther
11-04-2024	9. klasse	Fysik/kemi	Naturfag	Line Winther
11-04-2024	7. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Line Winther
11-04-2024	9. klasse	Samfundsfag	Humanistiske fag	Line Winther
11-04-2024	8. klasse	Matematik	Naturfag	Line Winther

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har haft fem tilsynsbesøg på skolen.

Ved første besøg var jeg i alle klasser for at præsentere mig, så at jeg både for lærere og elever blev et mere kendt ansigt. Derudover havde jeg brug for at gå lidt rundt og lære skolen bedre at kende, så jeg bedre kunne planlægge mine følgende tilsynsbesøg.

Derefter har jeg brugt, hvad der svarer til en skoledag med hvert af de tre trin, indskolingen, mellemtrinnet og udskolingen. På alle trin har jeg været med i undervisningen inden for hver af folkeskolens faggrupper; de

humanistiske, de naturfaglige og de praktisk-musiske fag.

Endeligt har jeg observeret en dag i en projektuge i begyndelsen af februar, hvor der var forskellige emner afhængig af hvilken storgruppe, man som elev hørte til. Bl.a. havde en storgruppe om det gamle Egypten og andre havde udgangspunkt i Sex og Samfunds tema "Uge sex".

På besøgene har jeg også haft samtaler med lærerne. Bl.a. om deres overvejelser i forhold til planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning, såvel i forhold til projekter og i forhold til kursusuger, om hensynet til den enkelte elev versus fællesskabet, om klasseledelse og undervisningsdifferentiering. Derudover har jeg hørt om lærernes arbejde med de forskellige elevdemokratiske organer som elevrådet og miljørådet.

Jeg har også haft en samtale med skolens ansvarlige for specialundervisning, AKT og læsevejledning, om de forskellige indsatser og fokuspunkter, der er kommet med hendes ansættelse.

Hvert besøg er begyndt og endt med en samtale med skolens leder, som har haft udgangspunkt i, hvad der rører sig på skolen, spørgsmål jeg har haft, mine observationer mv.

Derudover har jeg forholdt mig til en række officielle dokumenter fra hjemmesiden, undervisningsplaner mv. samt forskellige undervisningsmaterialer og elev-produktioner.

Ved tilsynsbesøgene er jeg blevet mødt af et imødekommende personale, som gerne vil dele ud af deres overvejelser bag skolens virke.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de

fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Undervisningen i de humanistiske fag fremstår veltilrettelagt og veludført. Der tages højde for de forskellige elevers faglige standpunkt og individuelle udfordringer. Derudover har undervisningen udgangspunkt i aktuelle og væsentlige undervisningsmaterialer – både fysiske og online. Jeg oplever, at undervisningen i fagene er med udgangspunkt i, hvad man kan forvente af elever på de givne klassetrin. Der vægtes både at arbejde med konkrete færdigheder samt mere analytiske og produktive kompetencer. Endvidere er der både fokus på mundtlighed og skriftlighed i undervisningen. Der er en aktualitet i undervisningen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Undervisningen indenfor de naturfaglige fag fremstår ligeledes veltilrettelagt og veludført. Her gælder den samme uddybning som under det humanistiske fagområde i forhold til undervisningsdifferentiering, undervisningsmaterialer, aktualitet mv.

Jeg oplever endvidere en opmærksomhed på, om eleverne når igennem det stof, de skal, selvom der er mange uger, hvor der er projekt. Fx fortæller en af matematiklærerne, at ca. hvert andet år afholdes projektuger med fokus på matematik – og at man generelt som faglærer kan sige til, hvis der er behov for fordybelse i ens fag gennem et projekt.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Der er en klar vægtning af det praktisk-musiske fagområde på skolen. Det kommer bl.a. til udtryk i projektugerne, hvor der på forskellig vis arbejdes med kreative produkter, som kan vise noget om det emne, eleverne har beskæftiget sig med. Dette arbejder skolen metodisk og opbyggende med at lære eleverne, hvor målet er den afsluttende opgave, eleverne arbejder med i stedet for at gå til eksamen. Derudover oplever jeg, at fagundervisningen i fagene er velforberedt og ambitiøs med udgangspunkt i, hvad man kan forvente af elever på de givne klasstrin.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Odder Lille Friskole har udviklet et skema over hvilke test og evalueringsformer, der benyttes på de forskellige klasstrin. Disse er udgangspunkt for evaluering af elevernes standpunkt. Dette er udgangspunkt for de halvårige forældresamtaler, hvor status og indsatsområder belyses.

Se endvidere ovenstående og nedenstående uddybninger.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Se ovenstående og nedenstående uddybninger.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Se ovenstående og nedenstående uddybninger.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

10.3 Uddybning

Jeg har observeret undervisningen i faget historie og talt med lærerne om elevernes standpunkt samt om deres overvejelser omkring faget. De fortæller bl.a., at de gør brug af Fælles Mål for at sikre, at de når omkring det stof, de skal gennem skoleforløbet, og endvidere bruger det som pejlemærke i forbindelse med vurdering af elevernes standpunkt.

Historie indgår også som en del af projektugerne og de særlige fag. En af historielærerne fortæller, at de ca hver andet år har et projekt, som har udgangspunkt i historie for hele skolen. Derudover observerede jeg selv, hvordan at 2.-3. klasse havde et to ugers forløb omkring det gamle Egypten, hvilket bl.a. indebærer museumsbesøg, produktion af mumier og viden om emnet. Jeg har endvidere talt med udskolingslærere, der er med indover 9. klassernes rejse. I faget Rejsesnak undersøges landet, de skal rejse til, bl.a. ud fra en historisk vinkel.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Den undervisning, jeg har observeret i såvel kursusugerne som projektugerne, er veltilrettelagt og veludført, hvor alle tre af folkeskolens fagområder, altså det humanistiske, det naturvidenskabelige og det praktisk-musiske er fint repræsenteret, og elevernes standpunkt vurderes at stå mål med folkeskolens.

Jeg vil uddybe ovenstående punkter:

Noget af det første jeg lagde mærke til er den trygge stemning, der er rundt på skolen. For mig viser der sig et billede af, at eleverne er trygge, og at relationen mellem elever og lærerne er tillidsfuld. Det giver en grobund for faglig læring hos den enkelte elev. Et eksempel fra mine observationer på dette, er en klasse, hvor der sidder flere elever, der er fagligt udfordret. I denne klasse har jeg af flere gange observeret, hvordan lærerne skaber et rum for, at der er plads til, at alle kan føle sig trygge til at deltage i plenum-snakke og endvidere stille spørgsmål, hvis der er noget de ikke forstår. Den anerkendende tilgang og lærernes fokus på udvikling hos sig selv og eleverne skaber gode betingelser for et trygt rum, hvori der kan finde læring sted.

Jeg oplever, at det, at der er en ansvarlig for læsevejledning, AKT og specialundervisning og som kun har disse arbejdsområder, skaber et godt fundament for lærerne i forhold til at tage højde for elevernes individuelle behov. Lærerne har en sparringspartner, og generelt set er der et fokus på dette på skolen.

Odder Lille Friskole har endvidere haft fokus på klasseledelse i år. Sidste år havde skolen en pædagogisk dag og efterfølgende har hver storgruppe nedskrevet, hvad der konkret skal arbejdes med på de forskellige trin. Dette er der løbende blevet fulgt op på i løbet af året. Jeg oplever en bevidsthed hos lærerne om vigtigheden i at få teori omsat til praksis.

Odder Lille Friskole følger Fælles Mål for folkeskolen. Det betyder, at de faglige målsætninger, der er for de enkelte fag, har udgangspunkt heri. Jeg har været nysgerrig på, hvordan den projektbaserede undervisning, det at skolen er eksamensfri og Fælles Mål spiller sammen. Igennem samtaler med lærere, observation af

undervisningen i både projekt- og kursusugerne og med udgangspunkt i undervisningsmaterialer og -planer oplever jeg, at Fælles Mål danner fin grobund for undervisningsaktivitet. Jeg har nysgerrigt spurgt ind til, om man kunne opleve at blive stresset, som lærer af både at skulle nå Fælles Mål og samtidig have så mange projektuger. Svaret var formuleret på forskellig vis, men egentlig det samme, at det ikke er en stor udfordring. Eksempelvis talte jeg med en lærer, som fortalte, at der er en høj grad af fleksibilitet omkring emnerne i projekterne, og derfor kan man som faggruppe ønske at et af de kommende projekter har udgangspunkt eller berøring med ens fag, hvis man oplever, at det mangler fokus. På den måde bliver det muligt at gå i dybden med faget i forhold til nogle udvalgte mål (jf. ovenstående uddybning omkring det naturfaglige fagområde).

En anden lærer udtrykte det på den måde at nogle fagområder og mål bliver mere overfladisk behandlet, men til gengæld sørger projektugerne for en stor dybde på andre.

Det, jeg oplever, er at lærerne har Fælles Mål som en del af deres rygsæk, hvorfra de planlægger, gennemfører og evaluerer undervisningen. Fælles Mål bliver nogle retningslinjer, som danner en god ramme og en sikkerhed af at komme omkring i fagene, men ikke en hæmsko i forhold til en didaktisk, pædagogisk og materialefrihed, som jeg ser udfolde sig særligt i forbindelse med projektugerne.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Odder Lille Friskoles formål og værdigrundlag har udgangspunkt i, at eleverne skal forberedes til et samfund med frihed og folkestyre samt i at styrke deres demokratiske dannelse. Dette er velbeskrevet på skolens hjemmeside, og p.b.a. mine undersøgelser skinner dette også tydeligt igennem i skolens praksis.

Jeg vil i det følgende give nogle eksempler på, hvad jeg har observeret under mine besøg samt hørt i samtaler med skolens lærere og leder, som er særligt befordrende for elevernes demokratiske dannelse og det at skulle forberedes til at leve i et samfund med frihed og folkestyre:

- Projektugerne hvor eleverne fordyber sig i forskellige emner. Jeg vil fremhæve et projekt i begyndelsen af hvert skoleår, hvor skolen bygger og leger sig ind i at være et lille minisamfund, hvor hver elev har sin rolle at udfylde.
- Udskolingen er med i Amnesty's projekt Skriv for Liv, hvor der arbejdes med de grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.
- 9. klasse er afsted på en længere rejse. Denne rejse er eleverne selv med til at få til at ske. Dvs. at de selv sparer pengene op, så de kan betale for turen. Det gør de bl.a. ved at tage små jobs rundt om i lokalsamfundet og afholde forskellige arrangementer. Derudover er de selv med til at vælge land, og i året inden de rejser arbejder de med at tilegne sig en masse viden om landet ud fra forskellige perspektiver (politisk, geografisk, historisk, samfundsmæssige osv.).
- Til fællesmøderne øver 8. klasserne sig i at holde rum for deres skolekammeraters dialog og dagsorden.
- Der har været et pædagogisk fokus på bl.a. klasseledelse, og dette har lærerne forsøgt at operationalisere om til konkrete tiltag med udgangspunkt i de elever, de dagligt arbejder med. Tiltagene har bl.a. omhandlet samarbejde, organisering, værdighedskultur gennem kommunikation og fokus på klassefællesskab. Et eksempel er: I en klasse har eleverne sammen med deres klasselærer arbejdet med, at de skulle øve sig i at samarbejde og tage hensyn til hinanden. I begyndelsen af en time fortæller læreren, at hun havde lagt mærke til en episode i frikvarteret forinden, hvor en elev fra klassen var kommet i problemer, og hvordan de andre i samarbejde hjælper eleven. De gennemgår episoden, og læreren sørger for at skabe en bevidsthed om de opmærksomhedspunkter, som klassen arbejder ud fra omkring samarbejde mv.

Generelt set er der en høj grad af opmærksomhed på demokratisk dannelse, frihed og folkestyre.
Denne uddybning er også dækkende for de to nedenstående punkter.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Se ovenstående uddybning.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Se ovenstående uddybning.

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

15.1 Uddybning

Nogle lærere deler en gang imellem pigerne og drengene op. En lærer fortæller, at der kan være udfordringer, som kun vedrører enten pige- eller drenge-gruppen. Dermed deles eleverne op, for at skabe et trygt rum, hvor udfordringerne kan blive behandlet med dem, det vedrører. Endvidere er det en gang imellem en praktisk foranstaltning, når fx nogle skal rydde op og andre skal hente nogle ting eller lign.

Jeg har i forbindelse med Temaet "Uge sex" observeret, at der blev talt om, at der den følgende dag skulle være en aktivitet, hvor pigerne og drengene hver især fik et rum for at tale om nogle af de ting, der rører sig i forhold til kroppen.

Jeg oplever, at de kønsopdelte aktiviteter giver mening pædagogisk og er i overensstemmelse med de grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

Skolens elever har dannet et elevråd. Lærerne inviterer eleverne til at række ud til elevrådsrepræsentanter, hvis der er noget, eleverne ønsker anderledes.

Der er endvidere et miljøråd, da skolen har det Grønne flag. Heri forsøger den ansvarlige lærer at medtænke at miljørådets medlemmer får indflydelse, hvor det er muligt, fx i forbindelse med valg af affaldssorteringssystem og beplantning på udendørsarealer.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skolen har en handleplan for samarbejdet mellem skole, forældre og evt. PPR. På den måde kan lærerne læne sig op af den procedure ved bekymringer og indsatser.

Derudover har skolen som nævnt en ansvarlig for specialundervisning, læsevejledning og AKT, og denne benyttes også til sparring for lærerne, når der opleves udfordringer.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Se ovennævnte.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Opsummerende vurderer jeg med baggrund i mine observationer, samtaler og undersøgelser, at:

- Odder Lille Friskoles samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- Odder Lille Friskoles formål og hele virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre. Endvidere udvikler og styrker de elevernes demokratiske dannelse samt kendskab og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.
- Undervisningssproget på Odder Lille Friskole er dansk.